

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

עמדת התנועה לאיכות השלטון – התנגדות להארכת חוק הגליל

לקראת דיון בוועדת הכספים ביום 17.01.2017

בכסות של דאגה לחקלאים בגליל מועבר חוק שאין בו לא דאגה לגליל, לא דאגה לחקלאים, ואף משמעות הרסנית לעתיד המדינה. חוק הגליל עומד בניגוד להתחייבויותיה והצהרותיה של מדינת ישראל לעמידה בהסכמי הסחר הבינלאומיים ומעמיד את ישראל במצב של הפרת ההסכמים ביחס להיקף וסוג התמיכה אליה התחייבה במסגרת חברותה בארגון הסחר העולמי (WTO). יתר על כן, כל מי שהחקלאות חשובה לו, חייב להבין שהחוק אינו תומך בחקלאים בצורה שוויונית, ראויה, מתמרצת ומתגמלת – אלא מעוות ומפלה בין חקלאי הגליל. אנו פונים לחברי הכנסת בקריאה לתקן את העיוות ההיסטורי היוצר פגיעה מתמשכת בחקלאות הישראלית, להפסיק את ההפרה הפוגעת במדינת ישראל ולעצור את הארכת חוק הגליל. הצבעה בעד החוק משמעה הצהרה מעל לכל במה שמדינת ישראל עומדת להמשיך ולהפר את הסכמי הסחר הבינלאומיים ב-10 השנים הקרובות.

הארכת חוק הגליל סותרת את הסכמי הסחר הבינלאומיים עליהם ישראל חתומה ישראל צריכה לקבל החלטה: שותפות בהסכמי הסחר עם שאר מדינות העולם או הארכת חוק הגליל. כיוון שישראל לא יכולה להרשות לעצמה לוותר על חברות בארגון הסחר העולמי ובשל המשמעות הכלכליות הנלוות להחלטה שכזו, אין להאריך את תוקף החוק. נזקי ההפרה יכולים להיות חשיפת ישראל לתביעות ממדינות אחרות; פגיעה בהשקעות הזרות במדינה; פגיעה ביכולתה לכרות הסכמי סחר, ופגיעה הרסנית בתדמית הבינלאומית של ישראל. ראשית, הסכמי הסחר מגבילים את ישראל בהיקף התמיכות שיכולה היא להעניק, אולם ישראל חורגת ממנו. שנית, ההסכמים מחייבים את ישראל להשתמש בסוגי תמיכות מאושרים, שאינם מעוותים סחר וייצור. אולם התמיכות העקיפות מכוח חוק הגליל, כמו גם מנגנוני תמיכה אחרים בהם ישראל משתמשת, כגון מכסות ייצור ותכנון, אינן מאושרות על ידי הארגון. רק בספטמבר האחרון, הצהירה ישראל כי היא נמצאת בתהליך של שינוי מדיניות התמיכות (סובסידיה) שהיא מנהיגה, בעקבות חשש שהביעה אוסטרליה מההפרה המתמשכת. הארכת חוק הגליל – ולתקופה של עשר שנים (!) – מנוגדת להצהרה זו, ומשתמע ממנה מסר חריף עבור מדינות העולם. תכנית לרפורמה במדיניות התמיכות, אשר כללה המלצה מפורשת להסבת כספי חוק הגליל לפיתוח כלכלי, הוכנה במשרד החקלאות – אך כבר אינה מקודמת. לא ירחק היום בו ישראל תהיה חייבת להתעמת עם החלטותיה הסותרות את הצהרותיה הרשמיות, שמשמעותן עלולה להיות תביעות מצד מדינות אחרות החברות בארגון.

הארכת חוק הגליל משמרת הקצאה מעוותת של מכסות

הקצאות הכספים דרך חוק הגליל הן מעוותות – והלכה למעשה משמרות מכסות שנקבעו לפני כ-30 שנים ולא עודכנו מאז. המכסות אינן מאפשרות לחקלאים חדשים להשתלב בענף ומחולקות בצורה מפלה. יתרה מכך, הכספים מועברים דרך מועצת הלול ולא עוברים ישירות לחקלאים, והדבר לא מבטיח שהכסף באמת יגיע לזכאים לו. כך למשל, בביקורות שנערכו בעבר נתגלו כשלים רבים בהעברת הכספים, עד כדי כך שניתן לקבוע שהעברה זו לוקה בניגוד עניינים אינהרנטי וחוטאת למטרת החוק – זאת בניגוד לתמיכות המאושרות על ידי הסכמי הסחר, שהן תמיכות ישירות שיכולות באמת לסייע לחקלאות.